

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 37/2002 vp

Hallituksen esitys laiksi tapaturmavakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä laiksi opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 6 päivänä marraskuuta 2002 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi tapaturmavakuutuslain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä laiksi opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta (HE 245/2002 vp).

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- hallitussihteeri Jaakko Hannula, sosiaali- ja terveysministeriö

- johtaja Kaarina Knuuti, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK
- asiamies Mikko Räsänen, Palvelutyönantajat
- sosiaalipoliittinen sihteeri Mirja Janérus, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK
- suunnittelupäällikkö Pertti Rauhio, Suomen Yrittäjät
- toimitusjohtaja Tapani Miettinen, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto
- asiamies Tapio Kuikko, Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitto TT
- lakimies Irma Pahlman, Toimihenkilökeskujärjestö STTK.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan tapaturmavakuutuslain mukaisen haittarahan kertakorvauksen korottamista alimmissa haittaluokissa sekä haitta-, vaa- te- ja opaskoiralisän korvausperusteiden selkeyttämistä ja siirtämistä lain tasolle. Myös eräitä asetuksen tasolla olevia säännöksiä siirrettäisiin perustuslain johdosta tapaturmavakuutuslakiin. Opiskelijoiden, harjoittelijoiden ja nuorten henkilöiden vuosityöansion ja ansionmenetykskorvausten määräämistä koskevat tapaturmavakuutuslain säännökset uudistettaisiin. Samalla säädettäisiin uusi laki opiskeluun liittyvissä työhön rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta. Sillä saatettaisiin opiskeluun liittyvien tapaturmien ja ammattitautien korvausperiaatteet vastaamaan koulutuslainsäädännön alalla tapahtuneita muutoksia. Opiskelijoiden nykyistä tapaturmaturvaa selkeytettäisiin muun muassa opiskeluun liittyvän käytännön harjoittelun osalta.

Jännetupen ja olkaluun sivunastan tulehduksen korvausperusteita täsmennettäisiin ja ne siirrettäisiin asetustasolta ammattitautilakiin. Lisäksi rannekanavaoireyhtymä säädettäisiin am-

monin rinnastettavissa olosuhteissa syntyneen vamman tai sairauden korvaamisesta. Sillä saatettaisiin opiskeluun liittyvien tapaturmien ja ammattitautien korvausperiaatteet vastaamaan koulutuslainsäädännön alalla tapahtuneita muutoksia. Opiskelijoiden nykyistä tapaturmaturvaa selkeytettäisiin muun muassa opiskeluun liittyvän käytännön harjoittelun osalta.

mattitautina korvattavaksi sairaudeksi. Myös tapaturmavakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annettuun lakiin ja maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslakiin tehtäisiin muutoksia

Esitys liittyy hallitusohjelmaan sekä opiskelijoiden toimeentuloturvan osalta tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan tammikuun 1 päivänä 2003.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Perustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta puoltaa lakiehdotusten hyväksymistä muuttamattomina.

Esitys ensisijaisesti selkeyttää tapaturmien korvausperusteita, kun asetuksen tasolla olleita säännöksiä ja korvauskäytännössä noudatettuja periaatteita monin osin kirjataan lakiin. Vakuutusturva myös kohenee, kun haittarahan tasoa korotetaan ja opiskelijoiden osalta tapaturmien korvaamisen alaa laajennetaan. Tapaturmalainsäädäntö pyritään uudistuksella saattamaan ajan tasalle vastaamaan työelämässä tapahtuneita muutoksia. Valiokunta toteaa, että ammattitautien osalta lainsäädäntö ja siihen liittyvät tautiluokitukset eivät täysin heijasta työelämän nopeasta muutoksesta johtuvia tautiriskejä. Muun muassa nykyaikaisen toimistotyön keskeisim-

män työvälineen, tietokoneen, käyttöön liittyvät tuki- ja liikuntaelinten sairaudet samoin kuin yhä yleisemmät työn psyykkisten rasitustekijöiden aiheuttamat sairaudet puuttuvat ammattitautien luokituksista. Näiden osalta lähitulevaisuudessa tarvitaan myös sääntelyä. Valiokunnan näkemyksen mukaan työssä sattuvien tapaturmien samoin kuin ammattitautien kohdalla on kuitenkin ensisijaista korostaa ennaltaehkäisyä merkitystä ja huomion kiinnittämistä työskentelytapoihin, työjärjestelyihin ja työympäristön olosuhteisiin.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakiehdotukset hyväksytään muuttamattomina.

Helsingissä 15 päivänä marraskuuta 2002

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj. Marjatta Vehkaoja /sd
vpj. Timo Ihamäki /kok
jäs. Eero Akaan-Penttilä /kok
Merikukka Forsius /vihr
Tuula Haatainen /sd
Inkeri Kerola /kesk
Valto Koski /sd
Marjaana Koskinen /sd

Pehr Löf /r
Juha Rehula /kesk
Päivi Räsänen /kd
Sari Sarkomaa /kok
Arto Seppälä /sd
Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
Raija Vahasalo /kok
Jaana Ylä-Mononen /kesk.

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.